

Izhaja

vsak petek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu lista »Mir« v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osební pogovor od 10. do 11. ure
predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani
lista napišejo, druga stran naj bo
prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

MIR

Glasiło koroških Slovencev

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno
pod napisom:

Upravništvu lista »Mir«
v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje
naprej.

Za inserate se plačuje po 20 vln.
od garmond-vrste vsakekrat

Leto XXXII.

Celovec, 15. sušca 1913.

Št. 11.

V cerkve nosijo hujskarijo.

Nasprotniki katoliške Cerkve in Slovencev so poskusili zadnje sredstvo. Ko so Slovence s podkupovanjem, z lažmi in slabimi šolami razdrli in tako prinesli med mirno slovensko ljudstvo nemir, hujskarijo, so začeli s poizkusom, če bi se ne dalo s pomočjo kn. šk. ordinarijata zanesti hujskarijo v cerkev. Seveda poizkušajo to tam, kjer so slovensko ljudstvo v verskem, narodnem in moralnem oziru že precej pokvarili.

Klasičen vzgled za to je Breza ob Vrbskem jezeru, na severni strani jezera. Breza je slovenska župnija, kjer pa žal ni bilo nobenega narodnega delavca. Posledica tega je bila, da je tamošnje slovensko ljudstvo ostalo nezavedno v narodnem in verskem oziru in je — sicer ne vse prebivalstvo — postalo dobro orodje nemško-nacionalnih brezvercev in političnih hujskačev.

Na Brezi imajo »Südmarko«. V občini vladajo nemški nacionalci, renegati, ki imajo tem lažje delo, ker je občina blizu nemške meje. Ljudje, ki miso daleč od protestantom naklonjene »Südmarke«, so naredili začetkom letošnjega leta na prevzvišenega kneza in škofa pismeno vlogo s podpisi občinskega zastopstva.

V tisti vlogi ponižno prosijo prevzvišenega, naj naredi v občini mir in odstrani nemir, ki ga je zanesel tja gosp. provizor Kassl. Isto so objavile »Freie Stimmen« in lutrovska »Bauern-Zeitung«. Tam čitamo o starem, miroljubnem rajnem župniku, o zagrizenem Slovincu provizorju Kasslu, ki da je nacionalni hujskač, ki pridiga samo slovensko. Pri tem se sklicujejo na — ljudsko štetje, češ da je bilo naštetih pri zadnjem ljudskem štetju 750 Nemcev in 50 Slovencev. Vsled tega se cerkev vedno bolj prazni. V vlogi na kneza in škofa pravijo tudi, da je slaviziral imena in pačil matrike. In tako gre naprej. Vse fraze, ki jih zo-

per slovenske duhovnike čitamo v nemških lutrovskih listih, so zbrane. In kaj je na vsem tem resnice?

Rajni gospod Kapun, ki je služboval v Brezi 35 let, je pridigoval vedno samo slovensko. Gospod Kassl pa je na naročilo kn. šk. ordinarijata vsako tretjo nedeljo imel nemško pridigo. Ker ni samovoljno odpravil vseh slovenskih pridig, ga imenujejo hujskač, ki je prinesel nemir v župnijo. Nihče ni imel potrebe po nemških pridigah, ker jih ni treba, kakor politični hujskači, ki jih itak nikoli ni v cerkev in razumejo seveda tudi slovensko. Saj so rojeni Slovenci! Resnica je, kakor smo poizvedeli, da so ti liberalni kolovodje prišli k prvi nemški pridigi, pozneje pa jih ni bilo več.

O motenju miru, o nevolji in prepiru tako dolgo ni bilo čuti, dokler ni bila oddana pritožba na škofa. Da pa v takih krajih, kjer vladajo liberalci, nemškutarji, vse ljudstvo stoji pod njihovim terorizmom, ni ničesar novega. V srečju marsikdo drugače misli, kakor se na zunaj kaže iz strahu pred napadi. Kakšno je bilo ljudsko štetje v takih krajih, kakor je Breza, tudi ni skrivnost. Še čudno je, da so naštetili 50 Slovencev, čeravno je v resnici skoro vse prebivalstvo slovensko.

Na kaj se nanaša »pačenje« matrik? Na neki izkaz, ki ga je naredil že rajni župnik Kapun, ki ga sedaj hvalijo, da bi udarci po g. provizorju tem bolj — držali. Seveda bi delali isto z vsakim slovenskim duhovnikom, ki bi prišel v Brezo pastirovat in ne uganjat kake ponemčevalne, liberalne politike.

Res je, da župnija ne šteje 800 ljudi, ampak 555. Niso pa vsi mišljenja, kakor slikata lutrovska lista. Dobri katoličani pravijo: »Hočejo imeti nemške pridige, nam je pa tako bolj prav« (kakor je bilo dosedaj, namreč slovensko.)

Iz tega se razvidi, da renegatom ni prav nič svetega. Žalostno pri tem je le, da pomagajo tem volkovom v ovčji obleki in antikristovim priganjačem nekateri nemški

duhovniki, ki vidijo zveličanje Slovencev menda v ponemčevanju in ne v reševanju duš.

Če je kdo opravičen zahtevati slovensko službo božjo, tako smo pač v to opravičeni Slovenci v gotovih krajih. Če bi kn. šk. ordinariat začel ustrezati ponemčevalnim namenom in polit. pristašem protiverske, lutrovske stranke, kar seveda ne verujemo, potem bi šele tem hujskačem začel rasti greben. Po okusu raste apetit. Da Slovenci ne bi mirno gledali, kako volkovi grabijo naše ovce, je seveda popolnoma razumljivo, kakor nerazumljivo bi bilo, če bi pastir to pripuščal.

Iz zgodovine slovenskega kmeta.

Naši pradedje, ki so se okoli leta 600 naselili v kraje, kjer deloma še zdaj prebivajo, so bili večinoma kmetovalci ali pastirji. Živel so v zadrugah ali srenjah, katerim je načeloval prosto voljeni župan. Bili so svobodni, imeli so enake pravice, enaka bremena. Okoli leta 788. je naše pokrajine podjarmil frankovski kralj Karol Veliki. Tedaj so se začeli naseljevati Nemci v naše dežele, nemški plemiči so dobili od kralja cele kose zemlje v dar, začela se je na krut način germanizacija, slovenski kmet je izgubil svobodo, in od tedaj so do leta 1848. nemški plemiči in grajščaki z njim delali, kakor se jim je poljubilo. Hudo so izžemali slovenske kmete. V 15. in 16. stoletju so v naše dežele prihruli Turki. Slovenski kmet ni imel ne stanovanja ne hrane. Turki so mu zažgali hišo, mu uničili polje. »Blaženi« nemški grajščaki niso se zmenili za slovenskega kmeta, ampak so se skrili za zidovje svojega gradu. Zraven so pa zahtevali še več tlake in drugih služnosti. Nemški vladarji so samo gledali, da so jim slovenski podložniki plačevali visok davek, da bi pa slovenskega kmeta ščitili proti Turku, jim še na misel ni prišlo. Beda kmeta je bila velika, in lahko si raztolmačimo, da so se v 15. in 16. stoletju slovenski kmetje uprli. Združeni

Podlistek.

Ladja je izginila.

Spisal Edward Noble, poslovenil Ratiški.
(Konec.)

Za hip smo bili vsi prestrašeni. Nato je pristopil Jack Sedgeley in rekel:

»To je oni dolgin, ki me je poslal v čoln.«

Zopet je zavladal molk in začuli smo pljusk vode, ki je prihajal iz nižjih ladjinih prostorov. Iskali smo in našli mesto, kjer je bila ladja navrtana.

Geskin je velel Langtonu in Sedgeleyu ostati na ladji in jo zapeljati na pesek. Mi štirje pa smo se naglo vrnili na Vigilante.

Šele na svezem zraku smo videli, kako je nas pretreslo to, kar smo videli. Prekasno smo prišli, da bi bili preprečili prvo dejanje strašne drame, ki se je tu odigrala. Ali se bo tudi isto zgodilo s poslednjim. Molče smo zrl v temo. Naša čutila so se osredotočila v sluh. Nihče ni spregovoril besede, dokler ni došel Geskin. Izraz njegovega obraza je bil resen, hladen.

»Sprli so se med seboj,« je rekel. »Sedaj jih gotovo dobimo v svoje roke. Zakrijte vse luči, Dismal, a nato s polovično hitrostjo naprej!«

Noč je bila še vedno temna in brez zvezd. Smrtna tišina je vladala nad vodno gladino. V daljavi smo zagledali temne obise vojne mornarice. Med njo in nami je moral pluti Buccaneer s svojim groznim tovorom. O vsebini onih kožnatih vreč ni noben dvomil.

Polagoma, skoro nevidno smo se bližali vojnim ladjam. Naša vojna nas je spominjala na ono po reki Stiks, ki prevaža duše umrlih v podzemlje.

Čisto blizu vojnih ladij smo bili, ko je Geskin dal znamenje ustaviti stroje. Nagnil se je čez krov in zrl v daljo.

»Tiho,« je šepnil. »Tam za bojo nekaj vidim. Nagni se, Ralston in prisloni uho na površino.«

Storil sem tako.

»Čujem udarce vesel,« sem dejal. »Tiho, sedaj so utihnili.«

»Ne morejo nas videti,« je šepnil Geskin. »Na najtemnejši točki horizonta smo. Le naj jih nosi oseka k bojnim ladjam. Naprej, Dismal, kolikor mogoče tiho. Prav k Sultanu moramo pristati.«

Ne vem, koliko časa je preteklo, morda samo par minut, morda cela ura. Konečno smo obstali pred oklopnico; kakor mogočna pečina se je dvigala jeklena stena. Napeto sem motril v dalji temno točko in računal, ali bomo mi hitrejši od njih. Zato tudi nisem opazil, da smo se naenkrat usta-

vili. Moj prijatelj se je bliskoma povspel po spuščeni lestvi na oklopnico.

Nekaj minut smo čakali v največji tišini. Spredej na oklopnici smo opazili stražnika, ki je korakal po krovu, drugače ni bilo žive duše. Nato se je Geskin vrnil na ladjo, a to pot v spremstvu nekega častnika.

»Dismal,« je šepnil Geskin, »skrijte se z ladje na oklopnico. Ralston gre z menoj. Gospod poročnik, bodite tako dobri in izdajte povelje, kakor sem vam svetoval, in te lopove zasačim še pri delu.«

Polegli smo po krovu. Zakriti smo bili za nekimi zaboji in mogli smo neopaženo opazovati.

Čakali smo le par minut.

V dalji tik svetlobnega žarka, ki ga je metal reflektor Sultanov, smo opazili čoln, ki se je polagoma bližal. Nobenega sledu o življenju ni bilo na njem. Noben stražnik na ladji se ne bi bil zmenil za ta čoln; menil bi, da se je kje utrgal in da ga goni struja. A mi smo vedeli, odkod prihaja in kaj nosi, pa smo z napetostjo pričakovali njegov prihod. Čoln se je tiho bližal. Stražnik je nadaljeval svojo monotono hojo. Dobil je bil posebna navodila. Neka roka se je stegnila iz čolna. Čoln se je ustavil pred večjo odprtino. Častnik nas je peljal k bateriji. Tamkaj je že stal pripravljen oddelek vojakov. Planili smo k oni odprtini.

slovenski in hrvaški kmetje, ki jih ni vezalo samo bratstvo, ampak tudi enaka žalostna osoda, so se pod Matijem Gubcem, kmet-skim kraljem, bojevali za staro pravdo. Ali njihova vojska je bila poražena in nečloveški grajščaki so se na grozen način maščevali. Veliko tisoč kmetov so tedaj pomorili in zanaprej so jim nalagali še večja bremena.

Šele nadvojvoda Karol in potem cesarica Marija Terezija in Jožef II., so se začeli potegovati za slovenskega kmeta in njemu, ki je bil steber države, izboljšali osodo. Popolnoma pa so se služnosti slovenskega kmeta odpravile pod vladno našega presvetlega cesarja. Prvi državni zbor je rešil kmeta krutega suženjstva. Tedaj, ko so se vršile na Avstrijskem prve volitve v državni zbor, so se slovenski kmetje volitev z veseljem udeležili. Po patentih z dne 7. septembra leta 1848, 4. marca leta 1849. in 15. avgusta leta 1849. je dobil kmet prostost. Tlaka in druge služnosti so nehale, slovenski kmet je postal gospodar na svoji grudi, na domačih tleh. Nemške plemiče in grajščake so odškodovali. Zato so se pa morala prej vsa zemljišča premeriti in preceniti. Tri do štiri leta je trajalo, predno so se uredili računi in se je s plačevanjem odškodnine moglo začeti. Stroški za to delo so znašali osem milijonov kron. To izplačevanje odškodnine imenujemo »zemljiško odvezo«. Pri plačevanju odškodnine so kmetom prispevale tudi dežele. Ustanovili so se zemljiško - obvezni zakladi, ki so izdali zemljiško obvezne zadolžnice. V te zaklade ali kase so kmetje plačevali svoje davke in tudi odškodninski denar, ki so ga morali v 20 letnih obrokih plačevati. Dežele so prispevale svoj delež v 40 letnih obrokih. Grajščaki so dobili zemljiško obvezne zadolžnice (obligacije), na katere so lahko dobili pri zasebnikih in denarnih zavodih denar. Vsaka zadolžnica je imela številko in pomenjala vsoto, ki jo je imel grajščak dobiti. Vsako leto so se nekatere izžrebale in potem izplačale.

Od leta 1855. do 1895. se je odveza povsod popolnoma izpeljala. Ko so komisije dognale vse služnosti, so izračunale, da bo znašala odškodnina za vso neogrsko Avstrijo 289,789.986 gld. glavnice, ozir. 14,489.000 goldinarjev letnih obresti. Slovenski narod je moral plačevati 20 milijonov glavnice ali 1 milijon goldinarjev obresti. Zares, krasen sklad bi bil to za naš narod! V vseh neogrskih deželah je bilo 38,500.000 dni osebne tlake, 60 milijonov tlake s konji in voli. Slovenski podložniki so izgubili več kot 134 milijona dni pri osebni tlaki in okoli 800 tisoč dni pri tlaki z živino (v vrednosti 500 tisoč goldinarjev). Na Koroškem je plačala dežela 2,861.100 gld. odškodnine, kmetje 3,094.900 goldinarjev. Na Koroškem je bilo 1564 grajščakov, 38.824 kmetov, odškodnina je znašala okoli 6 milijonov goldinarjev. Navadne tlake je bilo na Koroškem 158.493

Ravno pred topovo cevjo je stala velika, kožnata vreča, podobna mornarski vreči za prtljago. Začuli smo ritmično udarjanje. Srce nam je bujno utripalo.

»In postavili so ta peklenski stroj,« je rekel poročnik... »Vrzite tega vruga v morje!«

»Stoj!« je vzkliknil Geskin čisto tiho. »Sedaj še ne bo eksplodiral. Dovolite.«

Geskin se je nagnil, naglo pritrdil vrv k vreči in po tej jo spustil polagoma v morje. Vrv se je zamajala, ko je vreča dosegla vodo. Isti hip se je začul od vseh strani signal za alarm. Od vseh kotov so vreli vo-jaki na svoja mesta.

»To je v redu,« je dejal Geskin in spustil vrv, »sedaj gremo na ladjo.«

Že pri alarmu so oni v čolnu veslali kakor bi bili nori.

»Naprej, Dismal,« je vzkliknil Geskin.

»Čoln, stoj!« je zavpil poročnik. Stoj, sicer dam streljati!«

Mesto odgovora nas je zadel porogljiv smeh. Trudili smo se prodreti temo. V tem je zasijal s poveljniškega mostu reflektor. V sredi slepeče luči smo zazrli bežeči čoln. Samo za hip smo ga videli. Nato se je čul v nočni temini zamolkel udar in prodirajoč krik groze: »Skoči! Življenje ali smrt!«

Istočasno se je dvignil steber ognja in grozen pok je pretresel ozračje. Samo za hip smo videli čoln in v njem dve postavi. Ena se je trudila nekaj vreči v vodo. Druga

dni, tlake z enim konjem 3347 dni, tlake s parom volov ali več voli 15.551 dni. Vrednost odrajtovane desetine je znašala na Koroškem 89.176 gld. Kmetje so dajali grajščakom 180.252 vagonov, v denarjih pa 225.800 goldinarjev. Pristojbina za izpremembe v posesti je znašala 76.000 gld. (Glej: Dr. Schiff: »Agrarpolitik Österreichs«.)

Osvoboditev kmeta pomenja velikanski napredek v narodnem gospodarstvu. Po dolgotrajnem, stoletnem boju je postal zdaj kmet neodvisen, gospodar na svoji zemlji. Zdaj res uživa sadove svojega truda in znoja. In zavest, da dela zase in za svoje otroke, mu daje moč in pogum, da vztraja v trdem boju za svoj obstanek. Slovenski kmet se je oprostil nemškega grajščaka in plemiča, ki ga je stoletja mučil. Slovenski kmetje, pokažite duri tudi tistim »forštnarjem«, ki hočejo še danes igrati med nami vlogo onih valpetov! Če imajo država in nemški grofje na Slovenskem svoje gozdove in posestva, naj se njihovi uradniki med nami vedejo, kakor se spodobi. Oni niso za to tu, da delajo med Slovenci razdor in nasprotje in propagando za »Schulverein«, »Südmarko« ter za veliko — Prusijo. Seveda si ti ljudje želijo nazaj »zlate čase«, ko so s slovenskim kmetom delali, kar so hoteli. Svobodo si je kmet priboril, glej, da ne prideš zopet takim nemškim mihelnom in plemičem v roke! Na dan volitve naj pokaže slovenski kmet tem rogoviležem hrbet in naj voli zavednega slovenskega moža, ki ve, kje je treba kmetu pomoči in ki s slovenskim kmetom čuti.

F. Lj.

Vojna na Balkanu.

Skader — vozni mednarodne politike.

Rusija in Avstrija ste odpoklicali rezerve izpod orožja. S tem je vojna napetost precej popustila, toda ne izginila. Janino v južni Albaniji so zavzeli Grki, in nobena država jim ne bo resno odrekala tega mesta, čeravno je trozveza (Nemčija-Avstrija-Italija) svoj čas stala na stališču, da mora biti Janina v novi Albaniji. Nobena država se ne upa odrekati Odrina Bulgarom, čeravno ga še niso zavzeli. Sporna točka je pa Skader. Rusija, ki brani balkanske države in drži jo z njo Angleška in Francija, je izjavila, da mora biti Skader črnogorski, če ga Črnogorci zavzamejo pred sklenjenim mirom. Avstrija pa stoji na stališču, da mora postati Skader albanska posest. Črnagora, s katero je tesno združena Srbija, pa pravi, da Skadra ne izpusti za nobeno ceno. Da bo padel tudi Skader, je zelo verjetno. In potem nastane vprašanje: Kaj stori Avstrija? Ali ga pusti Črnogorcem in se tako avstrijska diplomacija zopet blamira, seveda po nepotrebnem, ali pa napove Črnigori in Srbiji vojsko. To pa je neverjetno. Saj Skader ni avstrijska posest, ampak je bil turška

pa je skočila v vodo. Nato je bilo zopet vse tiho, kakor je bilo prej. Čuli smo samo pljuski v vodo padajočih čolnovih ostankov.

Več minut smo stali kot okameneli. Nihče ni vedel, kaj se je moglo zgoditi. Tiha noč oni čoln, smrtni krik človeka, ki je v očigled smrti skušal rešiti svojega druga, vse to je silno pretreslo naše živce. Nihče ni spregovoril besede. Šele Geskin je prekinil ta molk.

»Zadeli so na bojo. Gotovo so imeli v čolnu še več peklenskih strojev, ki so vsled udarca eksplodirali.«

Ko smo se malo zavedli, smo začuli povelje: »Vsak na svoje mesto!« Mornarji so spustili čolne. Z reflektorji je bila razsvetljena vsa okolica. Na naši Vigilanti je mr-golelo mornarjev. Kmalu smo se prepričali o resnici Geskinovih besed.

Na brzem begu so zločinci udarili na bojo, to se je jasno videlo na prebitem mestu. Po vodi so plavali kosi čolna. Naposled smo našli tudi trupli atentatorjev, ki so se skušali rešiti s plavanjem.

Nekaj časa smo križarili po vodi in nato odšli na krov Sultana. Iz papirjev, ki smo jih našli pri enem razmesarjenem utopljenju, smo izvedeli, da sta bila brata. Obadva je zadela ista usoda. Imela sta nalogo z dinamitom pognati v zrak celo vrsto bojnih ladij, a tako sta se ponesrečila že pri prvem poskusu kot izvrševalca anarhističnega kluba iz Londona.

posest. Turki pa so premagani! Zato je precej verjetna vest, da so Rusija, Angleška in Francija dogovorjene, da Skader priznajo Črni gori, ako pade. Nato so začeli na Dunaju resno misliti.

Kako je s Skadrom?

Položaj v Skadru je popolnoma brezupen. Črnogorsko-srbska oblegovalna armada ima že dalje časa Skader odrezan od ostalega sveta. Razne vesti v nemških listih, da dobivajo Turki v Skadru živila, da so prodrli »železni obroč« oblegovalcev, so navadne izmišljotine. Za naskok na Tara-boš in Skader so Srbi pripeljali pred Skader že velike topove. Neka vest poroča, da pošljejo pred Skader tudi Grki svoje velike oblegovalne topove. Morda jih ne bo treba. Nekateri vesti pravijo, da bodo Črnogorci in Srbi še ta teden napravili generalni naskok. To se bo zgodilo le, če so srbske čete, ki so jih ukrcali v Solunu, že dospеле pred Skader. Vesti, da je turška ladja »Hamidie« potopila dve grški ladji, ki sta v Solunu sprejeli na krov srbske vojake, namenjene za Skader, so izmišljene. Zagrešila je te vesti dunajska »Neue Freie Presse«.

Srbi že odposlali transporte.

Dunaj, 11. marca. Del srbskih čet, namenjenih pred Skader, se je s četami in topovi že vkrcal na grških parnikih in plove proti Sv. Ivanu di Medua.

Avstrija pomaga Albancem?

Dunaj, 11. marca. »Neues Wiener Journal« poroča iz Carigrada: Turški poslanik na Dunaju, Hilmi paša, je svojo vladu obvestil, da je avstro-ogrsko vlada na prošnjo Porte obljubila, da pošlje v Albanijo orožja in streliva.

Padeš Janina.

Grki so 6. t. m. zavzeli Janino. Bitka je trajala šest ur in se je končala s popolnim porazom turške armade. Turki so se branili obupno, pa zaman. Turški poveljnik Essad paša se je udal z armado, ki šteje 22.000 mož. Grške izgube so velike in znašajo do 5000 mož. Essad paša je pravil, da je pred padcem znašala za boj sposobna in odločna turška armada le 8000 mož; Albanci so ga pustili po bitki pri Grimboru na cedilu. Ta vest se pa ne zdi verjetna. Bolj verjetno je poročilo turškega poveljnika, da je bila turška artiljerija zastarela, grška pa popolna. Saj so imeli Turki res moderne le tri trdnjave: Odrin, Lozengrad in skadrsko trdnjavo. Dosedaj so Grki spravili že 800 turških oficirjev kot vjetnike v Prevezo.

Obupen položaj v Odrinu.

Iz Carigrada poročajo 11. t. m.: Šukri paša je radiotelegrafično poročal, da se tali sneg in je povodenj, ki je preplavila del mesta. Tudi jarki ob utrdbah so vsled povodnji poškodovani. Ker gre h koncu tudi že municija in živež, bo s svojo garnizijo izpadel, brez ozira na to, kaj se zgodi z njo.

Politične vesti.

Narodni posvet v Celovcu.

Gospod dr. Brejc je sklical v Celovec nekatere zaupnike na dvadnevni narodni posvet dne 11. in 12. t. m., ki se ga je udeležilo 57 gospodov. Pregledalo se je položaj Slovencev v deželi na podlagi sedem skrbno sestavljenih, temeljitih referatov, ki so pokazali, da Slovenci vrlo napredujemo, kjer smo navezani na svojo lastno moč; referati so pa dokazali, kake težave imamo in da ne napredujemo, kjerkoli smo navezani na sopomoč vlade in dežele, in to v gospodarskem, političnem in narodnem oziru. Številke, ki smo jih slišali v uradniških referatih, so strašna obtožnica neverjetnih krivic, ki nam jih zadajeta vlada in dežela. Na podlagi referatov se je k sklepu soglasno sklenilo, v doglednem času ustanoviti za Koroško narodni svet, kakor imajo Nemci svoj »Volksrat«.

Goriški deželni zbor razpuščen.

V jeseni leta 1909 izvoljeni deželni zbor goriški je razpuščen. S. L. S. upa, da pri volitvah prodre tako močna, da ji pripade mesto deželnega glavarja.

Mali finančni načrt.

Finančni odsek v državni zbornici je sprejel takomenovani mali finančni načrt.

Namen tega načrta je, odpreti državi nove denarne vire, da more uradništvu zvišati plače in pomagati vsaj nekoliko deželam. Od zvišanega davka na žganje bo država gotov odstotek odstopila deželam. Mali finančni načrt vsebuje:

1. Zvišanje davka na žganje od 90 K na 140 K od hektolitra alkohola.
2. Zvišanje osebnodohodninskega davka od dohodkov, ki presegajo 10.000 na leto.
3. Zvišanje davka, ki se mora plačevati od stav pri konjskih dirkah.
4. Davek na šampanjec.

Seveda pride ta načrt še v zbornico in bo sprejet, če se poravna spor med Poljaki in Rusini, ki je nastal zaradi volilne reforme za deželni zbor v Galiciji in zaradi visoke šole, ki jo zahtevajo Rusini. Glede volilne reforme se bo dosegel sporazum, ker je predsedstvo rusinske stranke sprejelo tozadeven kompromisni predlog.

Demobilizacija na severu.

Rusija je izdala povelje, da se naj odpokličejo od avstrijske in pruske meje rezervisti, ki bi bili morali iti že v jeseni na dopust. 360.000 mož se vrne domov. Tudi avstrijsko vojno ministrstvo je zmanjšalo na severni meji število vojaštva na navadno stanje. Na jugu Avstrija še ne misli odpoklicati vojaštva domov, vršijo se pa bojda že tajna pogajanja s srbsko vlado.

Dnevne novice in dopisi.

Vojaški nabori. V Celovcu je bilo 6. t. m. od 167 nabornikov iz celovške okolice in tujih potrjenih 59. Od 265 nabornikov iz mesta Celovca in tujcev je bilo dne 11. t. m. potrjenih 68. V Trgu je bilo od 384 nabornikov potrjenih 144. 19 nabornikov so poslali v vojaško bolnišnico, da jih tam preiščejo.

Šolska vest. Na enorazredni šoli v Glinjah je razpisano mesto učitelja in šolskega vodje do 31. t. m.

Mož poštenjak. »Slov. Gosp.« poroča iz Dobrne na Sp. Štaj.: Dolgoletnega hišnika v dobrskih toplicah, Franca Mastnaka, p. d. Jurača, ni več med živimi, šel je v večnost po plačilo. Celih 40 let je zvesto služil deželi. Vestno in natančno je izpolnjeval dolžnosti svoje službe. Nič manj vestno ni izvrševal svojih krščanskih in narodnih dolžnosti. Pridno je zahajal k službi božji in prejemal sv. zakramente. Če pa je bilo treba oddati glas pri volitvah, stal je vselej neustrašeno na slovenski strani. Dajal je s tem lep vzgled vsem deželnim uslužbencem, da značaj-mož tudi v deželni službi lahko ostane zvest sveti veri in svojemu narodu. Trdno upamo, da v Gradcu ne bodo pozabili uboge vdove z nepreskrbljenimi otroci in ji bodo nakazali kako podporo in pokojnino. Kar dajo enemu, naj dajo tudi drugemu! Rajnega, ki je že rešen vseh skrbi in težav, hočemo ohraniti vedno v blagem spominu. Večna luč naj mu sveti!

Družba sv. Vincencija. V Celovcu se je ustanovila Vincencijeva družba. Namen vsake Vincencijeve družbe je, da podpira reveže. Doseže po to na poseben način. Udje Vincencijeve družbe, ki se shajajo vsak drugi petek zvečer ob 8. uri v Delavskem društvu, obiskujejo družine na domu ter se na lastne oči prepričajo o stanju revežev. Obenem udje tolažijo reveže, ter jih vzpodbujajo k poštenemu bogaboječemu življenju k izpolnjevanju verskih dolžnosti in k pridnemu delu. Št. Rupert je poln bedne slovenske množice in živ krst se ne briga zanjo. Moralno in živno propada. V Št. Rupertu je nad 400 divjih zakonov. Da polagoma dobimo stik s to maso, da ji nekoliko pomagamo in da jo začnemo reševati, se je ustanovila slovenska Vincencijeva družba. Naprošeni ste, da se sestanka udeležite ali vsaj podarite kak majhen dar za slovenske reveže. Vsak človek da rad malo darilo po svojih močeh onim, ki so v resnici revni. Podarite to raje potom Vincencijeve družbe! Skrbelo se bo, da pride milodar v prave roke. Vincencijeva družba sprejema rade volje tudi obleke in slične stvari, oddajo naj se taki darovi v papirni trgovini hotel Trabesinger. (Darove sprejema tudi uredništvo »Mira«.)

Smrtna kosa. V Celovcu je umrla gospa Tereza Scherbaum, stara 75 let. — Dne 7. t. m. so pokopali bivšega celovškega trgovca Jožefa Kopperja. — V Beljaku je umrl vele-

industrijec Franc Ksaver Wirth, pošten Nemec.

Za kaj vse ima »Koroška hranilnica« denar. Koroška hranilnica ima mnogo slovenskega denarja, ki ga ji morajo Slovenci vsled zahteve oblasti donášati, kakor n. pr. pupilarni denar. 99 društvom in zavodom je podarila skupni znesek 98.940 K; poleg mnogih, podpore vrednih društev je pa hranilnica obdarovala tudi nemški (pravilno ponemčevalni) otroški vrtec v Železni Kapli s 300 kronami in nemški otroški vrtec v Borovljah s 400 kronami, nemški Schulverein z 200 K in podružnice »Südmarke« v Celovcu za nemško ljudsko knjižnico, v kateri so knjige zelo dvomljive vrednosti, s 300 kronami. Slovenskih društev dosedaj še nikdar niso obdarovali.

Izpred porotnega sodišča. Zaradi posilstva sta bila obsojena pred celovško poroto drvar Tomaž Gradišek na dveletno in hlapec Martin Navadnik na enoletno hudo in poostreno ječo. — (Popačena mladina.) Dne 6. sušca sta se morala zagovarjati pred celovško poroto 20 let stari Anton Završnik, pristojen v Šmartin na Paki, in 21 let stari v Slov. Gradec pristojni Jak. Kompan, oba hlapca v Prevaljah. Dne 5. prosinca t. l. proti osimim zvečer je šel skozi Prevalje, z alkoholom obložen, hlapec Fr. Mlakar z Breznice. Završnik in Kompan sta ga srečala. Završnik je rekel Kompanu: »Preiščiva ga, če ima kaj denarja, vrzi ga!« Kompan je Mlakarju podstavil nogo, da je Mlakar padel. Vzela sta mu denar, dva 20-kronska bankovca, dva petkronska srebrnjaka in nekaj drobiža, in to med seboj razdelila. Zvečer 26. prosinca je šel skozi Možico, močno vinjen, dninar Šimen Herzog. Na nekem mestu ga je udaril z nekim orodjem po glavi neznan napadalec, mu vzel uro z verižico in denarnico s 70 K in ga je kočečno sunil v potok. Orožniki so izsledili napadalca v osebi Završnika, ki je prej v Herzogovi družbi popival. Celovškemu trgovcu Jakobu Schaierju je Završnik ponoči na sejmišču ukradel iz zaprtih zabojev perila v vrednosti 300 kron. Tudi krošnjarju Primožiču je ukradel denarja in blaga v vrednosti 8 K 72 h. Primožič je bil pijan. Dne 29. t. l. je Završnik ranil drvarja Jakoba Gradišnika. Kompan je tudi izvabil s ponarejenim pismom v Punzengruberjevi prodajalni 13 K 92 h, ki so jih potem zapili Završnik, Kompan in hlapec Franc Figo. Završnik je bil obsojen na tri in pol, Kompan na tri leta hude ječe.

Slovenska trgovina papirja in devocijonalij v hotelu Trabesinger v Celovcu se priporoča nanovo koroškim Slovincem. To je edina slovenska papirna trgovina na Koroškem. Posebno opozarjamo čast. duhovščino, da naj se zdaj o Veliki noči spomni naše slovenske trgovine! Posebno opozarjamo, da so v zalogi lepe spominske podobe za prvo sv. obhajilo s slovenskim ali nemškim besedilom. 2000 slovenskih otrok bo šlo to leto k prvemu sv. obhajilu na Koroškem. Vzorcev za take podobe je nebroj na razpolago. Čč. gg. duhovniki naj si osebno izberejo priprave podobe.

Vojaški begunec. Od vojakov je pobegnil vojak 7. pešpolka v Celovcu Hugo Janah, menda iz strahu pred kaznijo, ker se je udeležil pretepa pri Linsenbirtu.

Velike turške zmage bi se od nas gotovo nihče ne razveselil, pač pa glavnega dobitka čistih 400.000 frankov, ki bo izžreban pri žrebanju turških srečk dne 1. aprila t. l. Kdor si hoče naročiti to izborni srečko, naj stori to po posredovanju »Slovenske Straže« glasom današnjega zadevnega oglasa.

Nevaren led. Na Klopinskiem jezeru se je drsal 14 let stari Pavel Puš. Led se mu je vdrl in le s težavo se je posrečilo, rešiti ga. V Lendkanalu se je vdrl led dvema otrokoma, ki ju je rešil cestar Oraš. Ne hodite več na led!

Samoumor. V Celovcu se je ustrelila Jožefina Gerdl.

Roda - Roda pognan. Judovski šaljivi predavatelj, ki je pred nekaj dnevi za drag denar izbijal svoje neslane šale v Celovcu, je hotel tudi Zagrebčane zabavati. Hrvaški dijaki so ga pa z zaprtki pognali in njegovo humoristično predavanje onemogočili, ker je Roda - Roda smešil Jugoslovane.

Krščanski socialci in nemški nacionalci. V Kremsu je 1. sušca na nekem zborovanju dunajski krščanski socialc Bielohlawek

povedal med drugim sledeče: »Nasproti si stojijo, kolikor mi je znano, tri stranke: Krščanski socialci, nemški nacionalci in socialni demokratje. Če preidem k prvi protikandidaturi nemških nacionalcev, bom govoril kratko, ker nas kršč. socialce loči pravzaprav od nemških nacionalcev, izvemši najostrejši radikalizem, le še naslov. V gospodarskem in narodnem oziru so stremjenja obeh strank popolnoma enaka.« Tako poroča »Deutsches Volksblatt« v 8681. številki. Kaj bi rekel rajni dr. Lueger, ko bi vedel za to?

Nemška sodba o »Štajercu« in »Domačinu«. Dunajski »Österreichs katholisches Sonntagsblatt«, ki je objavil tudi lep članek o Jugoslovanih z ozirom na balkansko vprašanje, poroča, da nameravajo nemški nacionalci izdajati za Kranjsko nemškonacionalen, pa slovensko tiskan list »Domačin« ter sodi o »Domačinu« takole: »Domačin« bo menda podobno, kakor njemu duševno sorodni »Štajerc« na Spodnjem Štajerskem hujskal slovenske kmete zoper katoliško duhovščino, da bi tako pripravil pot protestantom prijazni »Südmarki«. Tudi v tem slučaju menda služijo nemškonacionalni nameni le temu, da bi pripravljali protestantovsko propagando na jugu monarhije. Slovenski katoliški kmetje so pa dovolj poučeni in bodo znali odklanjati take ponudbe.

V nemškem »rajhu« imajo Slovenci več pravice kot v Avstriji. »Bogoljub« priobčuje iz Gladbecka na Westfalskem naslednji dopis: »Tudi v Nemčiji imamo duhovnike, ki so se naučili slovenski, da morejo slovenski spovedovati, pridigati itd. Zdaj sta dva tedna, kar smo dobili tudi tukaj takega gospoda. Veselimo se, da imamo zdaj v Gladbecku svojega gospoda. In zdaj je bilo prvokrat, da smo imeli pri štirideseturni molitvi posebno slovensko uro. Od vseh strani so prišli Slovenci molit in obiskat izpostavljenega Boga v najsvetejšem Zakramentu. Ura je bila jako lepa. Novi slovenski gospod so na prižnici molili rožni venec in potem smo peli litanije. To je kaj posebnega za Nemca litanije peti; zato je prišlo veliko Nemcev poslušat. In soglasno smo pozneje slišali: lepo je bilo, bilo je krasno. In učiteljica je rekla: Slovenci pojejo še lepše brez orgel kakor Nemci z orglami. Tako skrbimo tudi v tujini, da varujemo svoj materni jezik in ljubezen do svoje lepe domovine. Tudi v tuji deželi smo in ostanemo pravi Slovenci.« — Tako se reže pravica Slovincem v — Nemčiji!

Nemški krogi o Dobernigu. Glede na nastope poslanca Doberniga v zadnjem času piše dunajska »Information« iz zmernih nemških krogov: »Da bi svoj mandat obdržal, uprizarja Dobernig zadnji čas novo gonjo proti Jugoslovonom. Svojim nekritičnim sodeželanom slika na steno strah protinemškega trializma, organizuje po zgledu svojega somišljenika Wolfa divjo agitacijo proti Slovincem na Štajerskem, Koroškem, Kranjskem in Primorskem, kuje fraze, kakor n. pr. »prosta pot do Adrije za nemštvo« itd. Gospod Dobernig bi na jugu rad ustvaril razmere kakor jih je svojčas Wolf na Češkem. Upati je, da se bo njegovo početje razbilo ob hladni politiki razuma katoliških Slovencev, ki se iz Doberniga le norčujejo. Gospod Dobernig goji najbrž tudi željo, da bi samega sebe povzdignil do važne osebe. To se mu pa ne bo posrečilo, ker mu tudi najradikalnejši Nemci ne bodo šli na lim. Trialistični strah ne bo pač nikomur, najmanj pa gospodu Dobernigu prišel ministrskega portfelja.« — Doberniga namreč skrbijo stara leta in zato bi si s hujskanjem zoper mirne Slovence rad priboril ministrski frak. Diši mu baje železniško ministstvo. Če pa pomislimo, kakšne lumparije, ki se godijo Slovincem pri železnici, zagovarja poslanec Dobernig, si lahko mislimo, kako bi Dobernig-minister ravnal s Slovenci. Imenovanje Doberniga za ministra bi svedela pomenilo za slovanske poslance casus belli, bi vzbudilo pravo vojsko zoper tako vlado.

Kupovalcem vina. Na Bizeljskem na Spod. Štajerskem imajo naprodaj še mnogo pristnega belega in rdečega vina po primernih cenah. Informacije daje drage volje tamošnji župni urad.

Poizkušen samoumor. Zastrupiti se je hotela 17 let stara služkinja Uršula Knap

v Celovcu in je pila lizol. Prepeljali so jo v bolnišnico.

Slov. katol. akad. tehnično društvo »Danica« na Dunaju je izvolila na rednem občnem zboru dne 4. t. m. za XXXVIII. društveni tečaj naslednji odbor: predsednik: phil. Franc Koblar, podpreds.: phil. Ivan Prijatelj, tajnik: phil. Silvester Kranjec, blagajnik: iur. Albin Stele, knjižničarja: phil. Vinko Tavčar, phil. Fran Markič, zapisnikar: vet. Leop. Hribar, arhivar: gđc. phil. Angela Piskernik, gospodar: iur. Karel Flerin, revizorji: med. Ivan Jenšterle, med. Jos. Habein, vet. Filip Kulterer.

Za sežiganje mrličev v Libercu. Nemškoradikalni listi poročajo, da bodo v Libercu sezidali sežigalnice mrličev. Društvo »Flamme« na Dunaju je nemškoradikalnemu mestnemu zastopstvu v ta namen posodilo 140.000 kron. Česa vsega ne žrtvujejo brezverci v proticerkvene namene in to v času druginje?

Velikovec. (Naš šolski nadzornik.) Ko je pred leti odhajal bivši okrajni šolski nadzornik Juvan iz Velikoveca v Celovec, se je potrudila naša slovenska stranka, da pride v skoro popolnoma slovensko okrajno glavarstvo tudi okrajni šolski nadzornik, ki je v jezikovnem oziru svoji nalogi kos. Toda Slovenec na Koroškem ne velja nič, naj bo še tako sposoben in zmožen; puhli nemškutar je čez vse. Dobili smo, kakor drugače ni bilo pričakovati, za c. kr. okrajnega nadzornika nemškutarja Socherja. Že rajni nam Slovencem nepozabni škof A. M. Slomšek je rekel, da je ni grše stvari na svetu, kakor je nemškutar. In to se povsod kaže. Vsak nemškutar popolnoma izgreši svoj namen in poklic. Dokaz temu je naš okrajni šolski nadzornik Socher (pravilno Sohar). Komaj je prišel v Velikovec, je že začel mešati. (Na tistem lahko povemo, da še nemškonacionalni učitelji niso zadovoljni z njim.) Najbolj mu je pa k srcu prirastla slovenska šola v Št. Rupertu. Prejšnji nadzornik Juvan je to šolo moral v vsakem oziru le hvaliti. Sohar pa je že prvokrat izjavil, da se na tej šoli otroci premalo nemški naučijo. Prvič, gospod nadzornik, ali ste vi nadzornik za germanizacijo, ali za vspehe v šoli, ali naj se potem dosežejo v kitajskem ali v turškem jeziku! Drugič, kje v avstrijskih šolskih postavah sploh stoji paragraf, da se morajo otroci učiti nemški? Pokažite nam to postavo! Tega nam ne morete dokazati, in tako ste kot nemškutar in vodja koroškega ponemčevalnega šolskega sistema izgrešili svojo pot. Ako dvomite, g. nadzornik, da se šolarji v Št. Rupertu premalo naučijo nemški, vam povemo, da vsak slovenski otrok, ki je obiskoval šentrupertsko šolo, boljše zna nemški, četudi ni namenjen nadzorovati nemških šol, kakor pa znate vi slovenski, kljub temu, da ste nastavljeni nadzorovati tudi slovenske šole. Odgovorite na to, če si upate! (Marsikdo je pohajal izključno slovensko ljudsko šolo, pa je postal več, kakor vi.) — Pred kratkem je izvedel g. Sohar, da razdeljuje č. g. župnik Treiber slovenski krščanski časopis »Mir« med šolarske otroke, da ga nosijo domov svojim staršem. Kakšna pregreha! Svet se bo podr! To ne sme biti! G. c. kr. okrajni šolski nadzornik! Ali tega niste iztuhtali, da se je na tukajšnjih mestnih ljudskih šolah razdeljeval med otroke časopis »Österreichs deutsche Jugend«? Ali vam ni znano, da se je na ravno tistih šolah lansko leto celo prodajal po 20 vin. »Jahrbüchlein für die südmärkische Jugend«? In »Südmärka«! Ali ni ta ne le samo protislovenska, ampak še celo protikatoliška? In take knjižice so se prodajale celo slovenskim otrokom. Na naslovni strani je naslikan šolarček, kako na naklu kuje meč. Zoper koga, to mora biti vsakomur umljivo! Mi smo hoteli o tem molčati, toda g. okrajni šolski nadzornik tega ne pripusti. Pa še nismo pri kraju. Vogrčanom se ni dovolilo od strani c. kr. šolskih oblasti, da bi smeli prirejevati v prazni sobi v šolskem poslopiju, ki so si ga zgradili z lastnimi žulji, nedolžne gledališke igre, ki pospešujejo izobrazbo, rodoljubje in patriotizem; v tukajšnji meščanski šoli pa, ki jo moramo vzdrževati z davki tudi taki Slovenci, ki nimamo od nje nobene druge koristi, kakor — ponemčevanje, se nahaja od pollutrovske Südmärke vzdrževana »Südmärkische Volksbücherei«. Kakšna vsebina

je v teh knjigah, si more vsak pameten človek misliti. G. nadz. Sohar, na vas bomo odlej bolje pazili. Kopičijo se pritožbe. Za danes vam le kličemo: Vi ste nadzornik za vspehe, ne pa za nemoralno germanizacijo. Ako vam med Slovenci ne ugaja, pa idite med ponemčene Pruse! Naš Klof(ut) ač vam bo že pokazal pot med nje.

Šmarjeta pri Velikovcu. Smrt začetkom letošnjega leta med nami pridno pobira staro in mlado. Dne 7. februarja smo ob veliki udeležbi pokopali 80 let staro podomače Parmužovo mater v Košu. Bila je nekdanja skrbna hišna gospodinja, sedaj pa je mirno preživela večer svojega življenja pri svojem sinu Andreju. — Komaj sta pretekla dobra dva tedna, pa smo polagali k večnemu počitku njeno sestro Ano Jese podomače Piklino mater, ki je do svoje smrti v starosti 79 let prav skrbno vodila hišno gospodinjstvo svojemu sinu Blažu. In tako sedaj obe sestri počivata skupaj, grob ob grobu. — Velika žalost je bila, ko smo par dni nato dne 1. marca zopet stali ob svežem grobu mlade zakonske žene, komaj 29letne Elizabete Mičej. Komaj je poteklo dobro leto, odkar se je poročila, in že je bilo treba vzeti slovo. Solzili smo se vsi, ko smo gledali žalujoče stariše, sestre, brata in neotolajljivega moža in sinčka. Rajnica je bila dolgo vrsto let pridna cerkvena pevka. Zato ji je naš moški pevski zbor pri sprevedu, pri sveti maši in na grobu popeval krasnotočne žalostinke. Bilo je to nekaj novega. V Šmarjeti še nismo imeli slovenskega moškega pevskega zbora. Pa so se zbrali naši fantje, šest po številu, in v kratki dobi poskušnje so se že lepo izurili, tako da smo se vsi čudili lepo ubranemu petju. Tako so tovariši sopevci počastili spomin rajne cerkvene pevke. Čast in hvala jim! Rajni pridni Elizabeti pa Vsemogočni podeli nebeški raj!

Borovlje. (S polžem si hočejo pomagati.) Že 28. svečana je Kat. slovensko izobraževalno društvo v Borovljah naznanilo protialkoholni shod za 9. sušca in obenem prosilo za dovoljenje plakativiranja. Že 1. sušca je izdalo c. kr. okrajno glavarstvo naprošeno dovoljenje, a društveni predsednik ga je šele dobil 8. sušca, to je dan pred shodom, od občine. Prvič je društvo dobilo dovoljenje od c. kr. okr. glavarstva potom občine, sicer vedno neposredno. Zakaj se je dovoljenje tako dolgo zavlačevalo? Lepo vsekakor ni, ko bi vendar občina sama morala najbolj ko mogoče podpirati gibanje proti alkoholu, ko sama najbolj vidi in čuti, kako kraljuje ravno v Borovljah kralj alkohol — v 26 gostilnah. Pač najslabše izpričevalo za občino! Sploh pa ne razumejo, zakaj celovško okrajno glavarstvo pošilja take reči po občini. Ali hoče Slovencem tako naklonjeni okrajni glavar pl. Rainer s tem ustrezati tukajšnjim alkoholnim bratcem?

Novi časi zahtevajo novo, pravičnejšo modo. Dopis iz Bekštajna v 5. številu »Mira« je rodil v sledeči 6. številu zelo umestno javno vprašanje. Šlo se je za poročilo, kako je nemška tiskovina bila vzrok velepomembni goljufiji, ki so jo zopet zadali Nemci Slovencem. Vsem tistim zelo številnim »kaj se bom jaz brigovcem« ali »lajlosnovcem« preresnična, živo govoreča slika, kake važnosti je, da zahtevamo povsod in vselej brezobzirno le slovenskih tiskovin. In v to svrhu smo opravičeni po obstoječih postavah kot zajamčeno enakopravni državljani, pa to storiti tudi smo dolžni z ozirom na našo narodno čast. Huda, da, najhujša napaka je, da smo vse premalo — odločni, vsaj po večini, kjer se gre za upravičenost enakovredne slovenščine. Nemalo pomembna »malenkost« n. pr. je, ako pripisujemo slovensko naslovljenemu pismu nepotrebno nemško prevedbo pošte, ali še celo večji del naslova. Čemu??? To je kratkomalo pred narodno slovensko vestjo neopravičljiva starokopitarska razvada. — Razne davkarije, zavodi, oblasti, notarji, odvetniki itd. itd., ki živijo med Slovenci za Slovence od Slovencev, pa poznavajoč našo trdo(!)čutnost, nam pošiljajo nemške račune, nemško izpolnjene položnice itd. Mi zgolj iz miroljubnosti in zastarele navade seveda lepo mirno take dopisiljave sprejemamo in — plačujemo in niti na um nam ne pride, da smo materi »Slavi« storili krivico in ne-

čast. Le vse graje vredna razvada je, ako se ne postavimo povsod po Slovenskem le z domačo slovenščino. Tako vsled enostavnosti marsikdo rad plača davek potom poštne položnice. Dobro! A zakaj bi se ob tem morali šemiti in si izposojevati besede, največkrat vsaj napol pokvarjene, in »tajčat«, da imamo čast — plačevati. Ravno s slovensko izpolnjeno položnico poudarimo, da je davek od Slovencev; zahtevajmo pa tudi slovensko davčno knjižico in slovensko potrdilo vplačila neustrašeno in ne oziraje se na morebitne kakršnekoli izgovore nastavljenih uradnikov, ki so dolžni vljudno postreči strankam in upoštevati vse njihove upravičene želje. Za enkrat je pa ena izmed glavnih želj ta, da se nam postreže ne-le ustmeno, temveč tudi pismeno v našem jeziku. Uspeh bo ta, da kmalu potihne v tistih strastno-nemških otročjih napol-političnih tako bahavi kot lažnjivi glas, da v Avstriji plačujejo le Nemci in zopet le Nemci davek. Z našo odločno, možato samozavestjo, predvsem v davkariji, si bomo izvojevali — svojo dolgozaželjeno pravico in ugled. Hočemo biti pionirji po postavi zajamčenih ljudskih pravic in nič drugega.

Želinje pri Velikovcu. (Pogreb.) Dne 6. marca smo ob zelo veliki udeležbi pokopali daleč okrog znano Pintarico na Želinjah, Marijo Posch. Bila je pridna krščanska mati, ki je tudi s svojima hčerama šiviljama veliko storila za lepoto naše želinjske cerkve. Bila je vzor skrbne, krščanski veri zveste matere. Dosegla je 71 let. Bog ji bodi obilen plačnik!

Javorje. (Prvi sv. misijon) se je vršil v naši župniji od 23. februarja do 2. marca t. l. pod spretnim vodstvom povsod že znanih in priljubljenih misijonarjev oo. frančiškanov Klemenca in Emilijana s Sv. Gore pri Gorici. Težko smo ga pričakovali, sedaj pa že srečno in, kakor upamo, tudi uspešno dokončali. Lahko smo se ga udeleževali, ker nas ni zadržavalo nobeno nujno delo, nebo nam je bilo ves čas misijona zelo prijazno, da nas je v resnem postnem času podpiralo v resnem delu za rešitev neumrlojčih duš. Bili so dnevi velike sreče in milosti. Z veseljem so prihajali župljani k lepim v srce segajočim pridigam in stanovskim naukom, ktere so vsi z veliko pozornostjo poslušali. Lepo in spodbudno so opravili svojo versko velikonočno dolžnost, katero so opravljali ločeno po raznih stanovih v skupni spovedi in v skupnem svetem obhajilu. Prihiteli so ljudje tudi iz bližnjih župnij, največ iz sosedne štajerske dežele, kjer je že davno prebit led neumnih predsodkov proti svetemu misijonu. Ob sklepu misijona 2. marca pa je prihitelo toliko ljudstva od blizu in daleč, da ga še nikdar toliko ni videla planinska župnija javorska. Kar gnetlo se je ljudstva v cerkvi in vendar je bila cerkev še veliko premajhna. Izredno lepo se je vršila velika procesija z Najsvejšim pod vodstvom č. gospoda Rozmana, župnika v Zavodnem, ob asistenci drugih duhovnikov. Procesijo je otvoril lep misijonski križ, katerega so nesli trije domači fantje. Med procesijo so se pele litanijske presvetege Srca Jezusovega. Pred procesijo se je opravila v lepo okrašeni cerkvi pred izpostavljenim Najsvejšim molitvena ura bratovščine češčenja presvetege Rešnjega Telesa, pri kateri so se lepo menjale molitve in pesmi. Sveto obhajilo se je delilo nad 500, kar je za našo majhno župnijo dosti veliko. Nekaj župljanov se je tudi že dalo zapisati v tretji red svetega Frančiška, katerega sta misijonarja posebno priporočala. Upamo, da bodo temu lepemu zgledu sledili še mnogi. Omeniti je še treba, da sta za misijonski križ, ki je za tako lepo podobo Križanega stal nad 50 K, poleg drugih neimenovanih dobrotnikov največ darovala g. Franc Stopar podomače Mežnar in g. Janez Gutovnik pd. Gutovnik, za kar jim bodi tudi na tem mestu izrečena najpristrčnejša zahvala. Iskrena hvala tudi duhovnima soprobratoma iz zelene štajerske, ki sta s svojo navzočnostjo pri procesiji povzdignila izredno svečanost, hvala dekletom za oplešanje hiše božje in domačemu pevskemu zboru za ubrano petje. Gorečima misijonarjema pa kličemo iz hvaležnega srca tisočeri: Bog plačaj! Bog daj še nadalje temu misijonskemu cvetu, zasajenemu v dovzetna srca, svoj blagoslov, rast in obilen, trajen sad!

Glasnik Slov. kršč. socialne zveze.

Prireditve.

Podljubelj.

(Protialkoholni shod.) Dne 9. sušca se je zbralo lepo število Slovencev — 150 — v Delavskem domu. Izobraž. društvu v Borovljah se je posrečilo dobiti znane govornika g. L. Puharja, in ta nam je v lepem govoru pokazal največjega škodljivca človeškega zdravja in sreče, ki tisočim in tisočim krade zdravje, imetje in zadovoljnost, ki družinam prinaša toliko gorja in je grobokop za vsak narod, ki se mu uda. Prav dobro je povdarjal govornik, da se alkoholu udan narod ne more dolgo brniti proti sovražniku, trezen narod pa prenese in preživi najhujše udarce, ostane zdrav in čvrst in se zna postaviti za svoje verske in narodne pravice. Vzodbujal je posebno mladino, naj ostane trezna, da bo močna in neustrašena. Govor so nato pojasnile lepe slike, ki bodo pač marsikomu ostale še dolgo v spominu. Potem smo videli še precej drugih, prav zanimivih in kratkočasnih podob, da je pač vsak zadovoljen zapustil Delavski dom, ker bilo je obilo pouka in dovolj zabave.

Vaditeljski tečaj »Orlov«.

V soboto in nedeljo, dne 8. in 9. t. m., se je vršil v Celovcu vaditeljski tečaj za »Orle« na Koroškem. Vaditelja, brata Pavla Kržana, podnačelnika kranjske podzveze iz Ljubljane in brata Janka Klinarja iz Koroške Bele je poslala »Zveza Orlov« iz Ljubljane, ki je tudi prispevala lepo vsoto, da se je mogel tečaj vršiti. Brata vaditelja sta svojo nalogo izpolnila kar najbolje. O važnosti »Orlove« organizacije za Koroško z ozirom na vzgojo mladeničev — značajev in o pravih načelih, na katerih je zasnovana ta organizacija, je govoril predsednik koroške podzveze. Mladenci, družite se v »Orlu«, da nas bo na katoliški shod v Ljubljano pohitelo lepo število!

Predavanje s skioptikom v Celovcu.

Dne 9. t. m. zvečer sta predavala v veliki dvorani hotela Trabesinger o Sveti deželi in o Kristusovem trpljenju č. gg. prelat dr. Martin Ehrlich in dr. Lambert Ehrlich s pomočjo skioptičnih slik. Predavanje je bilo času primerno in dobro obiskano.

Občni zbor »Delavskega društva« v Celovcu

v nedeljo, dne 9. t. m., je bil prav dobro obiskan. Poročila odbora so dokazala, da društvo prav dobro deluje v prid slovenskim delavcem v Celovcu, ki se podajo v njegovo okrilje. Izborna je na shodu govoril o tarifnih pogodbah delavstva in o važnosti vprašanja glede delavskih stanovanj č. gospod Kerhne, urednik »Slovenca«. Slovenski delavci in pomočniki, ki pridete v Celovec iskat službe, obrnite se najprej na slovensko delavsko društvo!

Društvena naznanila.

Šmihel pri Pliberku. Naše slovensko katoliško izobraževalno društvo priredi na praznik Oznanenja Marije Device dne 25. marca t. l. (velikonočni torek) ob 3. uri popoldne pri »Likebu« v Šmihelu svoj šesti letni občni zbor. Na sporedu so: poročila odbornikov, pristop članov, volitev odbora, govor o »Balkanski vojski«, prosta zabava, pri kateri svirajo tamburaši. — Odbor.

Šentlupško izobraževalno društvo priredi na Velikonočni ponedeljek popoldne ob 3. uri pri Habnerju svoj redni občni zbor. Spored: govor, poročilo odbora, volitev odbora in šaljiva igra.

Izobraževalno društvo v št. Jakobu v Rožu priredi na velikonočni ponedeljek slavnost v proslavo desetletnice svojega obstoja. Na sporedu je med drugim petje novega mladega pevskega zbora, deklamacije, govor in veseloigra, katero predstavljajo fantje. Vstopnina kakor po navadi, člani plačajo polovico. Obišče nas znamenit govornik iz Celovca. — Odbor.

Dekliška Marijina družba v št. Rupertu pri Velikovu uljudno vabi na slavnost, ki se bo vršila na god Marijinega oznanjenja, 25. sušca 1913 (velikonočni torek) ob 3. uri popoldne v »Narodni šoli« po sledečem sporedu: 1. Pesem: O Devica pomočnica. 2. Trije govori: a) Marijin vrtec (Jamnik Micka); b) Črtice iz vsakdanjega življe-

nja (Lasnik Katica); c) Abstenenca ali treznost (Miglar Marijana). 3. Pesem: Darček Marijin. 4. Pastirice Barbike sv. večer, dramska slika, uprizori Marijin vrtec (sedem oseb). 5. Večna mladost in večna lepota, F. Rihar, igrokaz v treh dejanjih (16 oseb). Med dejanjem se poje: a) Perice; b) Zvonikarjeva; c) Dolenjska; č) Otrok Marijin. — Vstopnina: Sedeži 50 vin., stojišča 20 vin. Vstopnina se bo porabila za nakup časopisov družbenim članicam. — K obilni udeležbi vabi vse prijatelje in podpornike deklishe Marijine družbe družbeno vodstvo.

Kazaze pri Dobrlivasi. Odbor izobraževalnega društva opozarja vse člane, ki še niso plačali za letošnje leto članarine, naj to vsaj tekom tega meseca storijo, da bo zadeva v redu. Naznanjamo tudi, da stoji sedaj že tudi v društveni sobi zelo praktično urejena omara za knjige in časnike, ki jo je naredil mizarški mojster v Sinčivasi, g. J. Pavlič. ki ga za mizarška dela zato toplo priporočamo.

Kmetijska podružnica v Žvabeku priredi v nedeljo, dne 16. marca, popoldne po blagoslovu pri šteharniku zborovanje. Govori g. Pohl iz Velikovca. Odbor.

Prevalje. Podružnica »Slov. Straže« ima na velikonočni ponedeljek svoj občni zbor. Na sporedu je govor, volitev novega odbora, igra »Sv. Neža« in pobiranje članarine.

Socialni kurz v Železni Kapli. Dne 24. in 25. t. m. se bo tu vršil socialni tečaj.

Steckenpferd-

lilijnomlečnoato milo

prej ko slej neuprno za racionalno oskrbo polti in lepote. Priznanostna pisma. Po 80 h povsod.

Sveta vojska.

Kazaze pri Dobrlivasi. Naznanjamo, da se vrši za naš kraj ustanovni shod protialkoholnega društva »Sveta vojska« na velikonočni ponedeljek dne 24. t. m.: Pravila, ki so bila vložena hitro po III. slovenskem protialkoholnem kongresu v Ljubljani koncem meseca grudna l. l., so sedaj po c. kr. deželni vladi koroški kakor tudi od knezoškofijskega krškega ordinariata potrjena. Shod se vrši v Kazazah ter s sledečim redom: Dopoldne po sveti maši za mladino obojega spola, popoldne po svetem blagoslovu za može in žene kakor sploh tudi za starejše osebe. Spored pribeh zborovanjih bo sledeči:

1. Otvoritev in pozdrav po vlagatelju pravil.
2. Dosedanja zgodovina in predpriprave za ustanovitev takega društva pri nas ter kratko razlaganje pravil.
3. Predavanje g. Puharja iz Ljubljane s pomočjo protialkoholnih skioptičnih slik.
4. Sprejemanje novih članov v I. in II. stopinjo ter podpisovanje obveznic.
5. Volitev odbora ter določitev članarine.
6. Vmes primerne deklamacije.
7. Sklepne besede.

Ker je zborovanje zvezano z mnogotermi stroški in ker bo imel vsak na njem mnogo duševnega užitka — videli bomo 62 protialkoholnih ter okoli 80 drugih poučnih skioptičnih slik, deloma tudi z Balkana — prosimo udeležence, naj vsak da po svojih močeh kako prostovoljno vstopnino. Ker bo pa shod za naš kraj v boju proti alkoholizmu vevlažnega pomena, prosimo za mnogobrojno udeležbo, zlasti iz naših vasi, iz Kazaz, Humč, Metlove, Grabna, Breze ter Priblevasi. Na shoda vabimo tudi zastopnike sosednih krajev, zlasti mladino. Geslo pa naj bo: Združimo se v boju proti uničevalcu enega največjih sovražnikov človeške sreče! — Pripravljalni odbor.

Cerkvene vesti.

Umrl je 10. sušca t. l. č. g. Oton Denk, mestni kaplan v št. Andražu, star 33 let. N. v m. p.!

Stalno vpokojen je č. g. Jožef Svaton, župnik v št. Vidu v Podjurski dolini.

Razpisana je do 18. aprila t. l. župnija št. Vid v Podjuni; patron je benediktinski samostan v št. Pavlu.

Gospodarske stvari.

Kazaze pri Dobrlivasi. (Iz poročila občnega zbora hranilnice in posojilnice) povzamemo sledeče: Hranilnica je bila ustanovljena leta 1901 in je imela koncem minulega leta 55 članov. Denarnega prometa je bilo 14.563 K 85 h, izposojenega je bilo denarja na koncu l. 1912 20.850 K, hranilnih vlog smo imeli skupno 21.481 K 32 h, obresti hranilnih vlog se je kapitalizovalo 806 K 93 h, obresti od posojil se je plačalo 826 K 95 h, neplačanih je ostalo 402 K 55 h, posojilnica je oskrbela kmetom za čiščenje žita za 190 K žitni odbiralnik, upravnih in uradnih stroškov je bilo 62 K 77 h ter davka se je plačalo 13 K 74 h. Zadruga je članica »Združene zveze« v Ljubljani ter ima omejen delokrog, obstoječ iz šestih vasi. Občni zbor je določil obrestno mero za tekoče leto sledeče: za hranilne vloge 4½ odstotka, za posojila 5 odstotkov, gotovo v sedanjih časih za obe strani zelo ugodna mera. Odbor se je potrdil stari, toda je bil izvoljen na podlagi izpremenjenih pravil ne več za eno, ampak za tri leta.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Dne 5. marca t. l. se je vršil XIII. redni občni zbor delničarjev pod predsedništvom gospoda Ivana Hribarja, na katerem so bili sprejeti predlogi upravnega sveta. Stanje bilance za leto 1912 je sledeče: Aktiva: Blagajna K 587.947'69, valute K 71.734'87, menice in devize K 6.305.871'09, predjudmi na vrednostne papirje K 3.493.522'04, vrednostni papirji K 2.242.484'05, dolžniki K 15.130.351'80, inventar K 129.316'70, realitete K 1.190.162'57, skupno K 29.151.390'81 — Pasiva: Delniška glavnica K 8.000.000'—, rezervni in pokojninski zakladi K 848.802'89, vloge K 13.237.170'01, upniki K 6.315.647'66, tranzitne obresti K 84.316'01, nevzdržnena dividenda K 978'—, dobiček K 664.476'24, skupno K 29.151.390'81. — Račun izgube in dobička: — Izdatki: obresti K 1.326.000'01, upravni stroški K 118.214'48, plače, stanarina K 236.012'05, davki in pristojbine K 95.181'29, odpis inventarja K 14.215'69, čisti dobiček za leto 1912 inkl. prenos iz leta 1911 K 664.476'24, skupno K 2.454.099'76. — Prejemki: obresti K 2.043.901'34, iznos bančnih poslov K 328.821'18, iznos realitet K 33.264'84, prenos dobička iz leta 1911 K 48.112'40, skupno K 2.454.099'76. — Od upravnega sveta predlagana 6%na dividenda je bila sprejeta, ter se izplačuje na zapadli kupon št. 12 K 24— začeni s 6. marcem t. l. Iz čistega dobička je bilo odkazano K 30.818'19 rednemu rezervnemu zakladu, K 480.000'— kot 6%na dividenda, K 18.554'56 upravnemu svetu za 10%no tantijemo, K 10.000'— pokojninskemu zakladu, K 100.000'— posebnemu rezervnemu zakladu, K 10.378'92 rednemu rezervnemu zakladu kot posebno dotacijo in K 14.724'57 je bilo preneseno na novi račun, s čimer je ves čisti dobiček za leto 1912 v znesku K 664.476'24 porabljen. Rezervni in penzijski fondi znašajo 31. decembra 1912 K 1.000.000'—, kar odgovarja 12½% delniške glavnice. — Odstopivši člani upravnega sveta gospodje Ivan Hribar, Gabrijel Jelovšek, Fran Krásný in dr. Ivan Tavčar so bili vnovič izvoljeni.

Slovenci in Slovani, zglasite se takoj za „Družbo sv. Mohorja“!

Raznoterosti.

O črnogorcih je izrekel nemški zdravnik profesor Düring, ki se je več časa mudil v Črnigori in na bojišču ter na lastne oči videl, kaj se godi in kako se ljudstvo obnaša, to-le sodbo: Vsi so junaki od prvega do zadnjega. Med ranjenci so 15letni dečki in 70letni starčki. Dekleta se bojujejo enako hrabro kot moški. Od prestolonaslednikov žene do zadnje žene, vse je na delu, vse se trudi in skrbi. Navdušenje je velikansko, tudi če pada mož za možem. Posebno važno je vprašanje glede Skadra. In profesor Düring pravi, da sedaj popolnoma razume črnogorskega kralja in njegove težnje, dobiti to mesto v roke. Skader pomeni za Črnogorce zrak, luč, solnce! In tako padajo

junaki, ostali se pa borijo dalje. Geslo je za vsakega: Skader mora biti naš! O kakih grozovitostih, kakor jih širijo nekateri listi, sploh ni govora. Da se pograbi tu pa tam malo bolj surovo, to je razumljivo; mislimo, da v nemško-francoski vojski kulturni Nemci tudi niso z rokavicami prijemale Francozov! Z vjetniki delajo jako lepo in boljše se jim godi kot domačim vojakom. — Te besede moža poštenjaka, ki ni gledal na ljudstvo v Črnigori kot zagrizen politik, ampak kot bližnji, kot človek, nam pač jasno kažejo, kako zavita in prav nesramno zlagana so razna nemška poročila, ki so polna le sovrašтва do Slovanov in katerih namen je, uporabljati izmišljena poročila za hujškanje proti Slovencem.

Za kaj so duhovniki dobri.

Fr. Moulin.

V Bordeaux je vstopil v kupej na vlaku neki potnik in se je prav po domače uredil, ko je vstopil v isti kupej tudi neki tvorniški delavec. Ta dva sta bila edina potovalca v tistem oddelku.

Ko je vlak brzel preko pusto, z vresjem obraščeno ozemlje ob baskiški obali, sta na neki medpostaji zagledala duhovnika, ki je menda čakal na kak drug vlak.

Potnik se je hotel nad duhovnikom pošaliti in je s posmehom vprašal svojega sosedo: »Za kaj bi bil takle »kerlc« dober?« Nato so se mu vsule iz ust psovke zoper vero, cerkev in duhovnike; pristavil je še, da bi bilo zares dobro, da bi take lenuhe poglali iz dežele.

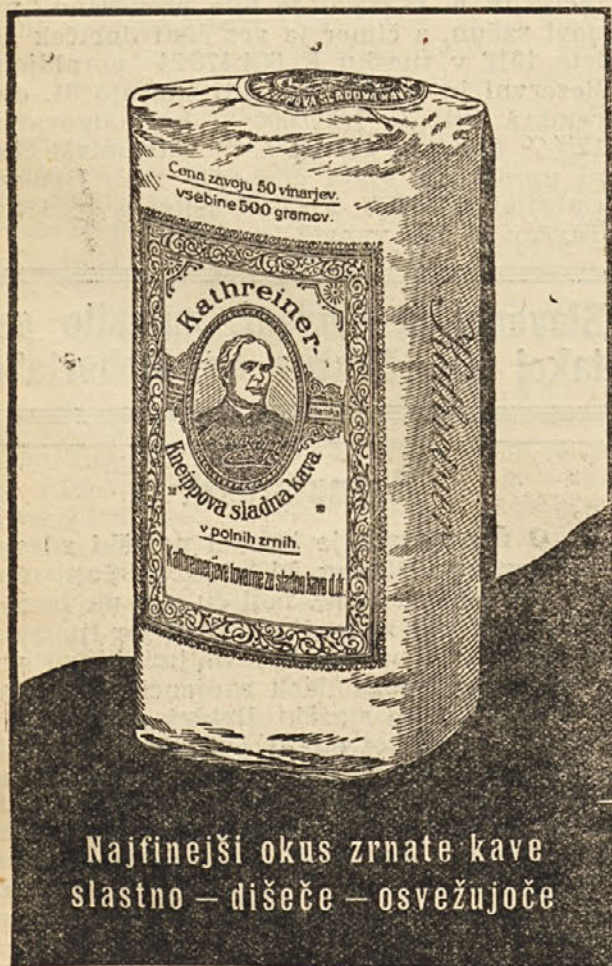
Sosed v delavni suknji ga je mirno poslušal, vlak pa je brzel s podvojeno hitrostjo.

Hipoma se je vzpel pokoncu mož z delavnim jopičem, pravi orjak, stisnil pesti in se postavil pred sopotnika, rekoč: »Tukaj je divji kraj, in postaje so v veliki razdalji. Če bi se hotel polastiti Vašega denarja, Vas pa zadaviti, bi mi bila to igrača, samo Vaše truplo bi vrgel skozi okno, in noben pes bi ne zalajal za Vami.«

»Toda, prijatelj,« je v smrtnem strahu zaklical potnik, »saj nimam ničesar pri sebi, in Vi bi z mojo smrtjo ničesar ne pridobili.«

»Kako,« je odgovoril delavec, »da nimate denarja? Bil sem pri oknu v banki, ko so Vam izplačali 30.000 frankov, ki jih imate v listnici.«

Potnik se je tresel kakor bilka na vodi, in delavec je še nekoliko časa ostal v grozečem vstopu. Potem je pomiril svojega sopotnika, rekoč: »Ni se Vam treba bati za življenje in za denar; v šolo sem hodil k nekemu duhovniku, in ta me je učil, bati se Boga in biti pošten. Tako, sedaj pa boste mogoče razumeli, za kaj so vse dobri ti »kerlci«, kakor ste prej imenovali duhovnika.«

Najfinejši okus zrnate kave
slastno — dišeče — osvežujoče

Za smeh in kratek čas.

A: Kdaj bi dobili trgovci živine najslabše blago na živinskem trgu?

B: Dne 26. prosinca od 8. do 10. ure zvečer.

A: Čemu je tirala celovška policija demonstrante na živinski trg?

B: Bila je primorana, ker v Celovcu še ni zverinjaka!

Slovenske občine in slovenska društva!
Spominjajte se v svojih proračunih „Slovenske Straže“!

Loterijske številke.

Brno, 5. marca: 59, 25, 34, 52, 57.
Gradec, 5. marca: 25, 2, 43, 15, 58.
Linc, 8. marca: 55, 8, 51, 61, 31.

Tržne cene v Celovcu

6. sušca 1913 po uradnem razglasu:

Blago	100 kg				80 litrov (biren)	
	od		do		K	v
	K	v	K	v		
Pšenica	23	—	—	—	14	78
Rž	20	78	22	—	12	42
Ječmen	—	—	—	—	—	—
Ajda	—	—	—	—	—	—
Oves	20	63	22	—	7	43
Proso	—	—	—	—	—	—
Pšeno	—	—	32	16	20	—
Turščica	—	—	—	—	—	—
Leča	—	—	—	—	—	—
Fižola rdeča	32	—	—	—	—	—
Repica (krompir)	6	66	7	20	3	—
Deteljno seme	—	—	—	—	—	—
Seno, sladko	7	50	10	—	—	—
„ kislo	5	—	7	50	—	—
Slama	3	60	5	—	—	—
Zelnate glave po 100 kos.	—	—	—	—	—	—
Repa, ena vreča	—	—	—	—	—	—
Mleko, 1 liter	—	24	—	28		
Smetana, 1 „	—	60	1	20		
Maslo (goveje) . . . 1 kg	2	80	3	60		
Sur. maslo (putar), 1 „	2	60	3	60		
Slanina (špeh), pov. 1 „	2	10	2	30		
„ sur. 1 „	2	—	2	20		
Svinjska mast . . . 1 „	2	20	2	40		
Jajca, 1 par	—	20	—	26		
Piščeta, 1 par	2	80	3	60		
Race	—	—	—	—		
Kopuni, 1 par	—	—	—	—		
30 cm drva, trda, 1 m ²	3	—	3	60		
30 „ „ mehka, 1 „	2	50	3	20		
Živina	Počrez		100 kilogr.		Prignalo	Prodalo
			živa zaklana			
	od	do	od	do		
v kronah						
Konji	—	—	—	—	—	—
Biki	—	—	—	—	—	—
Voli, pitani	—	—	86	—	1	1
„ za vožnjo	440	520	—	—	20	12
Junci	286	420	—	—	16	10
Krave	210	460	—	—	42	26
Telice	240	—	—	—	2	1
Svinje, pitane	—	—	—	150	154	28
Praseta, plemena	18	54	—	—	250	200
Ovce	—	—	—	—	—	—

Vabilo

na

občni zbor

Hranilnice in posojilnice v St. Jurju na Zili

R. Z. Z. N. O.

ki se vrši

na praznik Oznanjenja Marije Device, dne 25. marca 1913, ob 3. uri popoldne pri Berškutu v Dvorčah

s sledečim sporedom:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1912.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.

Načelstvo.

Hiša z inventarjem, živino in stavbnim lesom je skupno ali pa vsako posebej naprodaj. — Janez Reichmann, pd. Lesjak v Bilčovsu, p. Bistrica v Režu.

VABILO.

Hranilnica in posojilnica v St. Janžu v Rožni dolini

vabi vse zadržnike na

občni zbor

ki se vrši

dne 25. marca ob 3. uri popoldne v gostilni pri Tišlerju v St. Janžu

po sledečem dnevnem redu:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za leto 1912.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev odbora in računskih pregledovalcev.
5. Slučajnosti.

Odbor.

Vabilo

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice Podravlje

registrovane zadruge z neomejeno zavezo

ki se vrši

v torek dne 25. marca 1913 ob 3. uri popoldne v gostilni Vospersnik v Podravljah.

Dnevni red:

1. Poročilo o letnem delovanju ter odobrenje računskega zaključka za leto 1912.
2. Volitev odbora, računskega pregledovalca in njegovega namestnika.
3. Slučajnosti.

K udeležbi vabi vse zadržnike

načelstvo.

Lepa kmetija z gostilno.

Takoj se odda radi mladostnosti posestnice Mlinarjeva kmetija v Resnici pri Borovljah z gostilno vred za kakih 6 let v najem. Kmetija ima kakih 42 do 45 birnov posetve, lepe travnike in pri hiši lepe pašnike v logu, da se redi lahko 20 do 24 glav govedi in par konj. Zelo pripravno je tudi za rejo žrebet, ker je v bližini log. Mleko se ugodno prodaja v Borovlje. V uporabo ima najemnik lahko tudi mlatilnico in rezalni stroj, ki ju goni vodna sila. Voda je napeljana v kuhinjo in hlev. Polje je v zelo dobrem stanju. Stelje je dosti. Drv si sme napraviti kakih deset sežnjev. Gostilna je zelo dobro obiskana, ker je lep senčni izprehod iz Borovelj in se poleti radi hodijo tja kopat. — Ponudbe naj se pošljejo na Mihaela Turka, posestnika v Resnici štev. 18, pošta Borovlje, Koroško.

Prave

čebelno-voščene sveče,

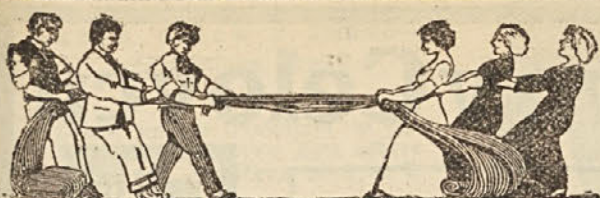
sveče za pogrebe, olje za večno luč,

med za pitanje čebel in za zdravlilo priporoča po nizki ceni

vdani J. Kopač, svečar v Gorici.

Proda se malo posestvo

lepo zidana hiša, travniki, polja, gozd, vse lepo skupaj ležeče ter le komaj pol ure od železniške postaje oddaljeno. Cena 3200 K. Več se izve pri županstvu v Rekarjivesi, p. Sv. Vid pod Juno, Koroško.

Najboljše in najmodernejše sukno za moške in volneno za ženske obleke razpošilja najceneje
Jugoslovanska razpošiljalna R. Stermecki, Celje 300.
Vzorec in cenik čez tisoč stvari s slikami poštne prosto.

Razglas

A 28/13/36.

o prostovoljni dražbi posestva.

C. kr. okrajno sodišče Pliberk s tem naznanja, da se je vsled prošnje zastopnika dedičev po zapuščini **Jožefa Kotnik p. d. Kotnik-a v Vogrčah** odredila prostovoljna dražba Kotnikovega posestva h. št. 3 v Vogrčah vl. št. 26. k. obč. Vogrče z gnojem in posetvijo vred (5 birnov rži in 2 birna pšenice), sestojčega iz: 1. stavbišča s 6 ari 54 m², 2. parcele njive s 4 ha 34 ari 95 m², 3. parcele travnika s 64 ari 88 m², 4. pašniške parcele s 5 ha 4 ari 26 m²; skupaj 10 ha 55 arov 37 m², in da se je v to določil čas

na 15. marca 1913 predpoldne ob 9. uri

na licu mesta v Vogrčah pri Pliberku.

Pod izklicno ceno per 7316 K 72 v se prodaja ne izvrši. Zastavne pravice na posestvu zavarovanih upnikov ostanejo nedotaknjene.

Pred dražbo mora vsak dražbitelj položiti na roko sodnega komisarja jamščino per 732 K.

Pritrdilo prodaje je v času za premislek 8 dni prodajalcem pridržano. — Če se prodaji pritrdi, mora zdražitelj 10% najvišjega ponudka, polovico ostanka v enem mesecu, drugo polovico v 2 mesecih pri sodišču položiti, med tem časom pa od dneva domika (pritrdila) obrestovati s 5%. — V te obroke se lahko vračunijo prevzete vknjižene terjatve. Drugi dražbeni pogoji se lahko tus. upogledajo.

C. kr. okrajno sodišče Pliberk, odd. I.,
dne 28. februarja 1913.

Appelman i. r.

Postni pastirski list

prevzvišenega gospoda knezoškofa krškega
s postnim redom za Krško školijo za l. 1913

se dobi v podobi zelo ročne brošurice
v tiskarni Družbe sv. Mohorja.
Cena 20 vinarjev. Cena 20 vinarjev.

Na kašelj, hripavost in nahod

dobro vpliva in jih odstranja uporaba zdravniško toplo priporočenega, celo krčeviti kašelj odstranjujočega

THYMOMEL SCILLAE

dragocen in gotovo učinkujoč izdelek.
Besedna znamka zavarovana.

Lajša krčeviti kašelj, zmanjšuje njegovo ponavljanje, pospešuje njegovo razslizanje in pomirjuje kašelj ter odstranjuje težko dihanje.

1 steklenica 2-20 K. Po pošti proti predplačilu 2-80 K pošilja franko 1 steklenico, 7—K 3 steklenice, 20—K 10 steklenic. Ne dajte si usiljevati nadomestnih sredstev.

Povprašajte pri svojem zdravniku.

Izdelovanje in glavna zaloga v

B. FRAGNER-jevi lekarni,

c. kr. dvornega dobavitelja,

PRAGA-III., št. 203.

Pozor na ime izdelka,
izdelovalca in var-
stveno znamko.

Dobiva se v Celovcu v lekarnah: »Pri angelu«, Pavel Hauser, Viktor Hauser, H. Gutt.

Pogledati ne stane nič.

Kdor želi imeti k praznikom lepo, dobro in po ceni obleko, naj piše po vzorce, poštne proste, na naslov:

Hedžet & Koritnik

Gorica (Primorsko)

manufakturna trgovina na debelo in drobno.

Za ženske in moške obleke!

Blago navadno do najfinjšega!

Srečke v korist „Slov. Straži“ 400.000 frankov

se zamore zadeti s **turško srečko** na mesečne obroke po samo 4 krome 75 vinarjev. Vsaka srečka prav gotovo zadene! Z vplačilom prvega obroka zadobi naročnik takojšnjo igralno pravico.

Prihodnje žrebanje dne 1. aprila l. l.

Eno turško srečko zamore naročiti tudi več oseb skupaj. — Pojasnila daje in naročila sprejema za „Slovensko Stražo“ g. Valentin Urbančič, Ljubljana, Kongresni trg 19.

Za prodajo
motorjev in kmetijskih strojev
se sprejemajo sposobni in solidni

zastopniki.

Ponudbe pod „Kmetijski stroji 64190“ na anončno pisarno **Henrik Schalek, Dunaj I., Wollzeile št. 11.**

Contrheuman je pametno iz učinkujočih snovi izdelano sredstvo.

Contrheuman uporabljajo zdravniki v pogostih slučajih z najboljšimi uspehi.

Contrheuman pomiruje skrinaste, protinove in nevralgične bolečine, odstranjuje boleče srbenje ozeblin in otekline na členih.

Contrheuman uporabljajo zaradi sigurnega učinka vedno bolj.

Ne dajte si usiliti nadomestnih sredstev.

1 škatlica K 1.—

Proti predplačilu K 1-50 se pošlje 1 škatlica
" " " 5— " " 5 škatlic
" " " 9— " " 10 škatlic } franko

Izdelovanje in glavna zaloga v

B. FRAGNER-jevi lekarni

c. kr. dobavitelja,

PRAGA III., št. 203.

Pozor na ime izdelka in izdelovalca.

Dobiva se v Celovcu v lekarnah „Pri angelu“, Pavel Hauser, Viktor Hauser, H. Gutt.

Thomasova žlindra

se na vi-

gred uporablja z

najboljšim uspehom na

vsake vrste zemlji, za jaro žito

in sečne pridelke kakor tudi za zvrhnje

gnojenje na jesenske posetve, ki pri setvi še

niso dobile nobenih gnojil s fosforovo kislino. Svojo

zajamčeno čisto izborno Thomasovo žlindro odpošiljamo

z varstveno znamko na vrečah in plombah. Dobiva se v vseh

na naših lepkih zaznamovanih prodajalnah.

Tovarne Thomasovega fosfata z. z o. z. Berolin W.

Q. I. 700.

Pred slabo robo svarimo!

Edino slovensko narodno trgovsko-obrtno podjetje

Hotel Trabesinger

v Celovcu, Velikooška cesta št. 5.

Podpisani voditeljci hotela **Trabesinger** se vljudno priporočata vsem velečenjenim slovenskim in slovanskim gostom-potnikom, ki prenočujejo ali za več časa ostanejo v Celovcu. V hotelu se dobe lepe, snažne sobe po primerni ceni; nudi se izborna kuhinja in zajamčeno pristna in dobra vina iz Slovenskih goric. Na razpolago je tudi kegljišče poleg senčnatga vrta, pozimi toplo zakurjeno. V hotelu **Trabesinger** dobite vsak dan, posebno pa ob sredah zvečer, prijetno slovensko družbo. V poletnem času pričakuje na kolodvoru gostov domači omnibus. Slovenski potniki in rodoljubi, ustavljajte se samo v edini slovenski gostilni »Hotel Trabesinger« v Celovcu, kjer boste vedno dobro postreženi.

Za mnogobrojen obisk se priporočata voditeljci hotela

Alojzija in Josipina Leon.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

uraduje vsak dan, izvemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Orglje naprodaj!

V podružni cerkvi v Podravljah so še precej
dobre orglje prav poceni naprodaj. Pripravne
za kako podružnico ali majhno župno cerkev.
Več pove **g. Herman Schiller**, posestnik in
cerkv. ključar v **Skočidolu, p. Podravlje, Kor.**

Razglas

A 49/13/8

o prostovoljni dražbi posestov.

Od c. kr. okrajnega sodišča Pliberk se
s tem naznanja, da se na prošnjo dedičev
po dne 10. februarja 1913 umrlem Šimnu Barth
p. d. Mačiču v Libeličah dovoljuje prostovoljna
dražba Mačičeve kmetije in Otovega
mlina vl. št. 2 in 3 k. obč. Libeliče s pre-
mičninami vred in se je v to določil čas

dne 27. marca 1913 predpoldne ob pol 10. uri

na licu mesta v Libeličah. Pod izklicno
ceno 36.000 K se prodaja ne izvrši. Zastavne
pravice na posestvu zavarovanih upnikov
ostanejo nedotaknjene. Pred dražbo mora
vsak ponudnik položiti v roke dražbenega
komisarja jamščino 10% izklicne cene. Če
se ne doseže ponudba v celoti, se bodo po-
sestvo in premičnine posamezno prodajale,
in sicer Mačičevo posestvo brez premičnin
za izklicno ceno per 28.000 K, Otov mlin za
1000 K, premičnine za izklicne cene, ki se
bodo šele določile, in se morajo najvišje
ponudbe za premičnine takoj položiti in
premičnine odpraviti.

Najvišje ponudbe je treba v treh obrokih,
prva zapade 1. julija, druga 1. septembra,
tretja 1. oktobra 1913, v gotovini pri sodišču
izplačati in med tem časom s 5% obresto-
vati. — Drugi dražbeni pogoji se morejo
tus. vpogledati.

C. kr. okrajno sodišče Pliberk, odd. I.,
dne 23. februarja 1913.

Appelman I. r.

Življensko vprašanje za vsakega

je zdrav želodec. Zato je dolžnost človeka,
da si ga ohrani ali tam, kjer se že nahaja
kaka nerodnost, isto odpravi.

Po nešteti zahvalnih pismih so se iz-
borni izkazali kot najzanesljivejša domača
zdravilo za slab želodec pri otrocih in
odraslih, za povzdigo teka in odstranitev
slabe prebave, zaprtja, kolcanja, brezokus-
nosti, slabosti, slabega spanja itd. vsled mo-
tenja prebavljanja več kot trideset let sem

BRADY-jeve želodčne kapljice

prej imenovane Marijacejske kapljice.

Varujte se slično glasečih se ponaredb
in popačb in pazite na poleg se nahajajočo
varstveno znamko Matere božje z Detetom na
desni roki in podpis:

E. Brady

Dobivajo se v lekarnah v steklenicah
po 90 v in K 1.00. Pošilja se od lekarnarja:
C. Brady, Dunaj I., Fleischmarkt 2/385
(6 steklenic za K 5.40, 3 podvojne steklenice
za K 4.80 poštne prosto).

Spovedne in obhajilne podobice s sloven- skim be- sedilom in brez besedila.

Lesar, **Berila in evangeliji**, vez. K 4.50, pošt-
nina 30 vinarjev.
Cerkvena berila, izdal preč. kn.-šk. ordinarijat
v Mariboru, broš. K 4.20, vez.
K 5.80, poština 30 vin.

Kozák R., c. in kr. vojaški kurat:

„Zivilgeistlichkeit & Militärangelgenheit“
1908., broš. nam. K 1.20, samo K — 70 s pošt. vred,
vez. „2.20, „1.50 „

**Cerkvena oblačila, kelihe, ciborije, monštrance, sveč-
nike**, skratka vse cerkv. kovinske potrebščine, cerkveno
perilo, kolarje, šmizete ima v veliki izbiri v zalogi
Knjigarna in trgovina umetnin „Društva sv. Jožefa“ v Celovcu.

Moja žena

in vsaka umna in štedljiva gospodinja uporablja na-
mesto drugega kravjega surovega masla za kuho ali
za na mizo boljši, bolj zdravi, tečni, izdatnejši in
skoro za polovico cenejši

„Unikum“-margarin.

Dobiva se povsod ali naročuje direktno.

Združene ovarne margarina in surovega masla,
Dunaj, XIV., Tiefenbachgasse 59.

PIJTE

le „Tolstovrsko slatino“, ki
je po zdravniških strokov-
njakih priznana med naj-
boljšimi planinskimi kislimi vodami. — Pri
vrelcu se je pravkar veliko spopolnilo in
zboljšalo, da je sedaj mogoče z vsemi
drugimi kislimi vodami konkurirati.

Tolstovrška je izborno zdravilo za
katere v grlu, pljučih, želodcu in črevesih,
za želodčni krč, zaprtje, bolezni v ledvicah
in mehuru ter pospešuje tek in prebavo.
— Tolstovrška je tudi osvežujoča namizna
kislava voda ter je bila odlikovana na med-
narodni razstavi v Inomstu ter na higi-
enični razstavi na Dunaju.

Dobiva se v vseh boljših gostilnah,
trgovinah in lekarnah ter pri podjetju
„Tolstovrške slatine“ pošta Guštanj, Ko-
roško. — Zaboje s 25 3/4 l steklenicami z
zabojem vred stane samo 5 kron. Prazne
steklenice drugih voda se sprejmejo po
nizki ceni v polnitev. Zelezniška postaja
Spodnji Dravograd. — Pri podjetju je tudi
gostilna ter trgovina z mešanim blagom,
sadjem in deželnimi pridelki. — Brzjavni
naslov: Oset Streiteben.

Kaducij Katere itd. z nimer hitreje in bolje ne od-
pravite, kakor se pridne pijete in grgrate „Tol-
stovrsko“ rudniško namizno kislavo vodo.

Abstinenci! Poslušajte se le edino „Tolstovrško“ rud-
niško vodo, ki nadomesti vsako drugo
pijalo.

Manjše posestvo

v bližini Vrbskega jezera, pol ure od Vrbe, je zaradi
preselitve naprodaj ali se da v najem. Pri hiši je
en oral zemljišča, prosta paša, gostilna, mutni mlin,
trgovina z mešanim blagom in trafika. Več pove
Jos. Dürnegger, Borovniče, pošta Vrba ob jezeru.

OZNANILO.

Tvrdba **Bratje Tavčar & Co.** je postavila v Ce-
lovcu kraj tovor-
nega kolodvora **parno žago**. Imeno-
vana **les**, to je plohe v vsaki količini, tudi na
kupuje les, vozove, (plohi se sprejemajo od 12 cm
debeline naprej), smrekove, borove, mecesnove kakor
tudi vsake vrste gozde. Dobiva se tudi žagovina ter
vsake vrste odpadki za kurjavo. — Kdor želi natan-
čnejših pojasnil, naj vpraša na žagi.

BRATJE TAVČAR & CO., Celovec.

Za

Velikonoč

najnovejše razno-
vrstno blago za
moške in ženske
obleke
pri
Jos. Druškoviču
v Slov. Gradcu

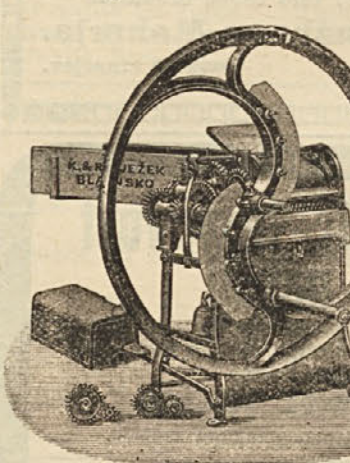
Zimsko blago za polovico cene

Zimsko blago za polovico cene

Tovarna strojev in livarna železa

K. & R. Ježek na Blanskem

— podružnica v Mariboru —

priporoča vseh
vrst kmečkih
strojev, in
sicer na lahke
obroke, plač-
ljiva v 2 do 3 let;
motorje od 1
do 50 HP konj-
skih sil; do-
mače mline
na kamne itd.
Glavni za-
stopnik za Ko-
roško:
M. Strauß v
Žopračah, pošta
Vrba ob jezeru, je vedno pripravljen posestnikom
in kmetom na željo postreči in služiti s cenami itd.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavnica K 8.000.000.

Rezervni fond K 1.000.000.

Denarne vloge na
knjižice se obre-
stujejo po

4 3/4 %

od dneva vloge
do dneva vzlaga.
Rentni davek
plača banka sama.

Kolodvorska cesta 27, v lastni hiši.

Zamenjuje in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in
vnovčuje zapadle kupone.

Da je predurje na vrednostne papirje — Zavaruje srečke
proti kurznim izgubam.

Vinkulne in devinkulne vojaške ženitninske kavcije.
Eskompt in incasso menic. Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spletu, Trstu,
Sarajevu, Gorici, Celju in ekspozitura v Gradožu.

Denarne vloge v tekočem računu obrestujejo se:

proti 30 dnevni
odpovedi po **5 %**

proti 60 dnevni
odpovedi po **5 1/2 %**